

Fico chce zvýšiť odvody na zdravotné poistenie zo 14% na 16%

© Peter Pažitný, 2006
Health Policy Institute
www.hpi.sk

Vyplýva to z posledného vyjadrenie Roberta Fica pre týždenník Extra plus, v ktorom konštatuje, že „do zdravotníctva nemôže prúdiť menej peňazí ako sedem percent z hrubého domáceho produktu.“

Podľa prepočtov Health Policy Institute bude v roku 2006 do zdravotníctva smerovať 101,5 mld. Sk, čo predstavuje 6,5 percenta z HDP. Ak by to malo byť Ficových *nie menej ako 7 percent*, tak v roku 2006 by do zdravotníctva malo smerovať *nie menej ako 109,0 mld. Sk.*

Keďže zdravotníctvo financujú občania cez odvody, dane a priame platby, SMER môže dodatočných 7,5 mld. Sk získať jedine:

1. Zvýšením odvodov odvodového zaťaženia zo 14,0 na 16,0 percent! Pri takomto scenári by zdroje z poisťného stúpili z 52,5 na 60,0 mld. Sk (Tabuľka 1).

2. Zvýšením daní. V tomto prípade by štát musel zvýšiť platbu za poistenca štátu zo 4 % z priemernej mzdy na 5,3 % z priemernej mzdy. Namiesto 23,4 mld. Sk zo štátneho rozpočtu by tak do zdravotných poisťovní smerovalo 30,9 mld. Sk. Samozrejme, navýšenie zdrojov o 7,5 mld. Sk do zdravotníctva pri ponechaní rovnakého objemu zdrojov ostatným rozpočtovým kapitolám by si vyžiadalo zvýšenie dane z príjmu fyzických osôb z 19,0 na 22,4 percenta!
3. Zvýšením spoluúčasti o dodatočných 7,5 mld. Sk, ktorá by tak dosiahla 26,9 mld. Sk. To by znamenalo, že spoluúčasť by predstavovala 24,7 % všetkých výdavkov, čím by sa priblížila k optimu, ktoré navrhuje viacero medzinárodných štúdií (podrobnosti v článku: zrušenie poplatkov je krokom späť).

Tabuľka 1: Zdroje v zdravotníctve a kalkulácia Ficovho návrhu

Typ zdroja	Skutočnosť					Odhad HPI	Fico 1 – zvýšenie odvodov na zdravotné poistenie zo 14,0 % na 16,0 %	Fico 2 – zvýšenie dane z príjmov FO z 19,0 % na 22,4 % daní	Fico 3 – zvýšenie spoluúčasti pacienta
	2002	2003	2004	2005	2006		2006	2006	2006
A: Zdroje zdravotných poisťovní celkom	57,0	58,6	62,6	72,3	78,8		86,3	86,3	78,8
Od ekonomicky aktívneho obyvateľstva	38,8	40,8	43,8	48,9	52,5		60,0	52,5	52,5
Od štátu	15,5	16,0	17,9	21,2	23,4		23,4	30,9	23,4
Od iných platiteľov	2,7	1,8	0,9	2,2	2,9		2,9	2,9	2,9
B: Ministerstvo zdravotníctva SR (bez poisťného plateného štátom)	4,2	4,3	4,3	3,6	2,8		2,8	2,8	2,8
C: Iné rozpočtové kapitoly	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5
D: Oddĺženie poskytovateľov a poisťovní cez Veriteľa	0,0	8,6	11,5	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0
Disponibilné verejné zdroje v zdravotníctve (A+B+C+D)	61,7	72,0	78,9	76,4	82,1		89,6	89,6	82,1
E: Súkromné výdavky obyvateľstva	8,4	10,2	14,9	17,6	19,4		19,4	19,4	26,9
ZDROJE CELKOM (A+B+C+D+E)	70,1	82,2	93,8	94,0	101,5		109,0	109,0	109,0
HDP v mld. Sk	1 098,7	1 201,2	1 325,5	1 440,3	557,5	1	1 557,5	1 557,5	1 557,5
ZDROJE CELKOM (podiel na HDP v %)	6,4	6,8	7,1	6,5	6,5		7,0	7,0	7,0

Zdroj: Kalkulácia HPI, 2005

Ambíciou tohto článku bolo poukázať na to, že každé zvyšovanie zdrojov do zdravotníctva zaplatia občania cez odvody, dane alebo zvýšenú spoluúčasť. Preto je kľúčové, aby každé zvyšovanie zdrojov bolo kryté dostatočnou silou reálnej ekonomiky. Slovenská ekonomika dnes nemá dostatočnú silu na to, aby utiahla vyššie odvodové zaťaženie.

Je pravda, že Slovinci dávajú na zdravotníctvo až 8,3 HDP, avšak pri bezkonkurenčne najsilnejšej ekonomike medzi krajinami EÚ a vyššej spoluúčasti pacienta (25 %) ako na Slovensku (19 %). HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily dosahuje v Slovinsku až

79,6 % z priemeru EÚ25, oproti 55,4 % na Slovensku (Tabuľka 2).

Častým argumentom býva, koľko zdrojov do zdravotníctva smeruje u našich západných susedov. Skutočne, Česká republika dáva na zdravotníctvo až 7,5 % z HDP, avšak ekonomická sila českej ekonomiky je o 30 % vyššia ako slovenská.

V roku 2006 má slovenská ekonomika reálne na výdavky vo výške 6,5 % z HDP, pričom si zachováva veľmi priaznivý pomer medzi verejnými a súkromnými výdavkami na zdravotníctvo (81:19). ■

Tabuľka 2: Ekonomická sila a mix financovania

Krajina	HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily			Celkové výdavky na zdravotníctvo ako % z HDP (2003)	Mix financovania		
	1995 (o)	2000	2005 (p)		Verejné výdavky ako % z HDP	Súkromné výdavky ako % z HDP	Pomer medzi verejnými a súkromnými výdavkami
Slovinsko	68,0	73,0	79,6	8,3	6,2	2,1	75:25
Česká Republika	69,6	64,6	72,3	7,5	7,0	0,5	93:07
Maďarsko	49,2	53,0	61,9	6,7	4,6	2,1	69:31
Slovensko	44,3	47,7	55,4	6,5	5,3	1,2	81:19
Poľsko	40,5	46,1	48,4	6,1	4,5	1,6	73:27
Lotyšsko	33,9	38,4	50,1	5,6	4,3	1,3	77:23
Litva	29,7	35,3	45,9	5,9	3,6	2,3	61:39
Estónsko	35,3	43,3	52,4	5,4	4,1	1,3	76:24
EU 8	46,3	50,2	58,3	6,5	5,0	1,5	77:23
EU 15	110,8	109,9	108,7	8,1	6,3	1,8	74:26
OECD 30				8,4	6,0	2,4	72:28

Zdroj: Health Policy Institute na základe národných štatistík a údajov Eurostat, 2005

Poznámky:

o...odhad,

p...prognóza

Všetky údaje sú za rok 2003 s výnimkou Slovenska(2005), Slovinska (2002) a Poľska (2002).